

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Rakovitsné Dr. Szini Katalin, főosztályvezető-helyettes; **Dr. Toma Barbara**, vezető jogi tanácsadó; **Dr. Vén Gergely**, vezető jogi tanácsadó, Közbiztosítási Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2022.7.1

A Közbiztosítási Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbiztosítási eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbiztosításokról szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbiztosításokra irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbiztosítási eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

A kérdésben foglaltak szerint építési beruházás tárgyú közbiztosítási eljárásban az ajánlatkérő a becsült értéket tervezői költségbeccsléssel határozta meg, amelyet ajánlatkérői megbízással ellátott tervező készített el számára. Az eljárásban egyik ajánlattevő az alkalmasság igazolására, továbbá az értékelésnél a többletszakmai tapasztalat biztosítására ugyanazt a tervezőt nevezte meg, akit az ajánlatkérő is az eljárásának előkészítése során megbízott. Jól értelmezik-e, hogy amennyiben a tervezői költségbeccslés és az ajánlattevői költségbeccslés, a tervező ajánlattevői oldalon való szereplése okán részben vagy egészben megegyező, az összeférhetlenség megállapítható? Jól értelmezik-e, hogy ha az eljárást megindító felhívásban ajánlatkérő nem ismertette a becsült érték összegét, akkor az ajánlatkérő által megbízott tervező, aki a tételes árazott költségvetést is készítette, továbbá, amennyiben ajánlattevőként, illetve egy adott ajánlattevő alvállalkozójaként az eljárásban részt vesz, más ajánlat-

tevőkkel szemben többletinformációval rendelkezik, ami a verseny torzítását feltételezi?

A Közbiztosítási Hatóság válasza

Álláspontunk szerint a tervezői költségbeccslés és az ajánlattevői költségbeccslés részbeni, illetve teljes egyezősége esetén fokozottan felmerül a Kbt. 25. § (3) bekezdés szerinti összeférhetlenség, így a Kbt. 25. § (1) bekezdés sérelme, azonban ennek megállapításához ajánlatkérőnek a Kbt. 25. § (8) bekezdés szerinti vizsgálatot kell első körben lefolytatnia.

A Közbiztosítási Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 25. § (1) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbiztosításának részletes szabályairól szóló 322/2015. (X.30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 322/2015. Korm. rendelet] 18. §-a alapján a Kbt. 25. § (3) bekezdése alkalmazásában nem összeférhetetlen a kivitelezésre vagy kivitelezésére és tervezésére együtt, illetve egy (elvi) engedélyezési tervet követően ugyanazon építmény tekintetében további tervek készítésére vonatkozó közbiztosítási eljárásban annak a tervezőnek a részvétele, aki ezen közbiztosítási eljárás Kbt. 57. §-a szerinti közbiztosítási dokumentumait megalapozó tervet készítette, ha egyéb módon nem vesz részt a közbiztosítási eljárás előkészítésében vagy a kivitelezés folyamatában a 10. § (3) bekezdése alapján, és előzetes részvétele nem eredményezi a verseny tisztaságának sérelmét.

A Kbt. 25. § (8) bekezdés kimondja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárásból e § alapján csak akkor zárható ki, ha közbiztosítási eljárásban részt vevő

gazdasági szereplők esélyegyenlősége más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő – hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés útján – köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetlenségi helyzetet más módon elhárítsa. Az összeférhetlenségi helyzet elhárítása érdekében a gazdasági szereplő által tett intézkedéseket az ajánlatkérő köteles az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben ismertetni.

A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.66/7/2019. számú határozatban, tekintettel arra, hogy a tervezői költségvetés és a nyertes ajánlat teljes egyezőséget mutatott, a Kbt. 25. § (1) bekezdés megsértését rögzítette. „A Döntőbizottság álláspontja szerint a két költségvetés teljes egyezősége életszerűtlen, ezért az ajánlatkérőnek felvilágosítást kellett volna kérnie a [...] Kft.-től a bírálat során az egyezőség indokára vonatkozóan. E válasz birtokában kerülhetett volna az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy eldöntse, hogy fennáll-e az összeférhetlenség vagy a verseny tisztaságának a megsértése. Ezen ismeret hiányában a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő nem tett meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását, és ezért megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését.” (24. pont)

Bár a 322/2015. Korm. rendelet 18. §-a nem tér ki külön az árazott költségvetésre, csak a tervek készítését emeli ki, mint összeférhetlenséget nem eredményező feladatot, a 322/2015. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján előbbi elkészítése is a tervező feladata. Amennyiben a tervező készíti el ajánlattevői oldalon az árazott költségvetést – és a becsült érték meghatározásához szükséges árazott költségvetést a közbeszerzési dokumentumok nem tartalmazták –, akkor felmerül a Kbt. 25. § (3) bekezdésének sérelme és ezzel összefüggésben a Kbt. 25. § (8) bekezdése szerinti vizsgálat lefolytatásának kötelezettsége. Mindez abban az esetben is igaz, és így nem eredményez automatikus összeférhetlenséget, ha a tervezői költségbeclés és az ajánlattevői költségbeclés részben vagy teljesen megegyezik.

A Közbeszerzési Döntőbizottság D.415/2018. számú határozatában rögzítette, hogy az ajánlatkérő az intéz-

kedések írásbeli dokumentálásával került volna abba a helyzetbe, hogy bizonyítani tudja az ajánlatlételhez az ajánlattevőknek átadott közbeszerzési iratok körét, valamint azt, hogy az ajánlatkérő a szükséges intézkedéseket megtette annak tisztázására, hogy a nyertes ajánlattevő a közbeszerzési eljárás előkészítésében részt vett-e, vagy sem, az ajánlattevő a becsült érték meghatározásához árazott költségvetést készített-e vagy sem, így a Kbt. 62. § (1) bekezdés m) pontja szerinti kizárási eljárást az ajánlattevővel szemben alkalmazni kellett-e vagy sem. Az ajánlatkérő e vizsgálati kötelezettségét elmulasztotta. A Döntőbizottság értékelte azt is, hogy az ajánlatkérővel szemben korábban hasonló ténybeli és jogi alapból származó ügyben a D.173/14/2018. számú határozatában megállapította a Kbt. 2. § (1) bekezdésének megsértését, melyre tekintettel sem fogadta el az ajánlatkérőnek az árazott költségvetési sorok egyezőségére vonatkozó bizonyíték nélküli állítását. Utóbbi határozat szerint a Kbt. 2. § (1) bekezdésének verseny tisztasága alapelve alapján az ajánlatkérőnek a tervezői költségvetés és a nyertes árazott költségvetés nagyfokú egyezőségét az ajánlat bírálata során észlelnie kellett, a tervezői költségvetés és a nyertes költségvetés nagyfokú hasonlóságát, annak okát az ajánlatkérőnek a bírálat során fel kellett volna tárnia a szükséges intézkedések megtételével, a verseny tisztaságának megóvása érdekében.

2. kérdés

Előzőekhez kapcsolódóan jól értelmezik-e, hogy a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás műszaki dokumentációjának (tervek, műszaki leírás, árazatlan költségvetés) és az eljárás becsült értékének meghatározására szolgáló – a 322/2015. Korm. rendelet 13. §-a szerinti – árazott költségvetés elkészítése megalapozza ezen tervezőnek ajánlattevőkenti, illetve alvállalkozói összeférhetlenségét a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásban? Amennyiben előfordulna az az eset, hogy ajánlatkérőnek a kivitelezési időszakban a tervet módosítania kell, a nyertes ajánlattevőként, illetve ajánlattevő alvállalkozójaként megjelenő tervezőt megbízhatja-e tervezésre?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint a 322/2015. Korm. rendelet 18. §-a alapján nem állapítható meg automatikusan a tervező összeférhetlensége abban az esetben sem, ha az eljárás előkészítésében egyéb módon is részt vett a közbe-

szerezési dokumentumokat megalapozó tervek készítésén túl, ajánlatkérőnek le kell folytatnia a Kbt. 25. § (8) bekezdése szerinti vizsgálatot. A kiviteli tervek módosításának szükségessége esetén – amennyiben e feladat nem része a tervezésre kötött szerződésnek és a szerződés módosítási jogalapjának hiányára tekintettel sem bízható meg a feladattal az eredeti nyertes ajánlattevő, illetve annak alvállalkozója – újabb közbeszerzési eljárás lefolytatásának szükségessége merül fel, amelyben a Kbt. és a 322/2015. Korm. rendelet tervezővel kapcsolatos szabályait kell alkalmazni.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A tervezői költségvetés (költségbecslés) elkészítése és az ajánlattételi határidő között eltelt – különösen hosszabb – időtartam alatt az építőipari piacon számos – hektikus – változás következhet be (illetve az elmúlt időszakban ténylegesen következett be), amely érintheti a költségvetés egyes elemeinek értékét, így ajánlatkérőnek minden esetben ezeket a körülményeket is figyelembe véve kell megítélnie a tervezésre kötött szerződés megfelelő teljesítését.

A 322/2015. Korm. rendelet 18. §-a alapján akkor állapítható meg a tervező összeférhetlensége a kivitelezésre vagy kivitelezésére és tervezésére együtt, illetve egy (elvi) engedélyezési tervet követően ugyanazon építmény tekintetében további tervek készítésére vonatkozó közbeszerzési eljárásban, ha e tervező nem csak a közbeszerzési dokumentumokat megalapozó tervet készítette, hanem egyéb módon is részt vett a közbeszerzési eljárás előkészítésében vagy a kivitelezés folyamatában a 10. § (3) bekezdése alapján, és előzetes részvétele a verseny tisztaságának sérelmét eredményezi. Ez az összeférhetlenség akkor is megállapítható, ha a tervező csak a közbeszerzési dokumentumokat megalapozó terveket készítette, de ezen előzetes részvétele a verseny tisztaságának sérelmét eredményezi. Mindkét esetben az ajánlatkérőnek le kell folytatnia a Kbt. 25. § (8) bekezdés szerinti vizsgálatot.

A kivitelezés során felmerült tervmódosítási igény közbeszerzési kötelezettséggel járhat, amennyiben e feladat nem szerepel a nyertes ajánlattevővel kötött szerződésben és a szerződésmódosítás jogalapjának hiányára tekintettel sem bízható meg a feladattal az eredeti nyertes ajánlattevő, illetve annak alvállalkozója. Ellenkező esetben a nyertes ajánlattevőként szerződő/alvállalkozóként megjelenő tervező megbízható a

tervek módosításával, azonban mindez nem jelentheti a tervezői művezetési feladatok ellátását a 322/2015. Korm. rendelet 18. §-ára tekintettel. Közbeszerzési eljárás esetén – a 322/2015. Korm. rendelet 18. §-ára és a Kbt. 25. §-ára figyelemmel – fokozottan felmerül a korábbi nyertes ajánlattevő (alvállalkozó), mint tervező összeférhetlensége.

3. kérdés

Amennyiben a beszerzés tárgya egy gyermektábor során étkeztetés, illetve szállás biztosítása a nyertes ajánlattevő által, úgy ezen szolgáltatás nyújtása a Kbt. 111. § c) pont szerinti kivételi körnek megfelel-e? A nyertes ajánlattevővel kötendő szerződés tárgya kifejezetten a 55243000-5 – Gyermeküdültetési szolgáltatások és a 55320000-9 – Ételfelszolgálati szolgáltatások elnevezésű CPV kódok szerinti szolgáltatások nyújtására terjed ki, azokhoz kötődően a nyertes ajánlattevőnek egy zenekar és hangszereik elhelyezésére alkalmas zárható helyet, illetve helyiséget, valamint kültéri hangosítást köteles biztosítani, azonban magával a táborral kapcsolatban felmerülő egyéb szervezési, előkészítési vagy tervezési feladatokat a szerződés tárgya nem foglal magában. Továbbá a gyermekek elszállásolására a nyertes ajánlattevő saját tulajdonában álló ingatlanán kerül sor, ahogy az étel is az ott található konyhán készül.

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint ajánlatkérő akkor alkalmazhat valamely, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó kivételi kört, ha annak feltételei maradéktalanul fennállnak. E körben különös figyelemmel kell lennie a tárgyi beszerzések becsült értékének meghatározására a Kbt. 111. § c) pont szerinti kivételi kör alkalmazhatósága tekintetében.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 111. § c) pont szerint e törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő, a 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásokra, a 79995000-5-től 79995200-7-ig tartó CPV kódok által meghatározott könyvtárkezelési szolgáltatásokra, a 92000000-1-től 92700000-8-ig tartó CPV kódok által meghatározott, a pihenés, kultúra és sport területén nyújtott szolgáltatásokra, valamint a jogi szolgáltatásokra.

A levelében jelzett CPV kódok szerinti szolgáltatások a 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatások kategóriába tartoznak, így, amennyiben a megrendelni

kívánt tevékenységek az említett CPV kódok szerint besorolhatók, úgy – az azok Kbt. 19. § (3) bekezdésre figyelemmel megállapított becsült értéke alapján – a vonatkozó uniós értékhatár el nem érése esetén közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül megvalósíthatók. Ezen értékhatár a Kbt. 3. sz. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatás esetén 262 485 000 forint. A kivételek megszorítóan értelmezendők, ezért a Kbt. 111. § c) pontja szerinti kivételek is csak akkor alkalmazhatók, ha az ajánlatkérő által megrendelni kívánt szolgáltatás, annak minden feladata pontosan megfeleltethető a vonatkozó CPV-kódok valamelyikének. Abban az esetben, ha a megrendelni kívánt szolgáltatások között van olyan, amelyik tekintetében a Kbt. 111. § c) pontja alkalmazandó, és olyan is, amelyik tekintetében nem, azaz a Kbt. hatálya alá tartozik, valamint a beszerzés elemei objektíve szétválaszthatóak, akkor a beszerzések tekintetében a Kbt. 23. § (4)-(8) bekezdéseinek alkalmazását kell vizsgálni. Ha a beszerzés különböző elemei objektíve nem szétválaszthatóak, és szükségszerűen egy szerződés tárgyát képezik, a szerződés megkötésére alkalmazandó szabályokat a beszerzés fő tárgya határozza meg [Kbt. 23. § (2) bekezdés].

A beszerzési igény Kbt. 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásnak minősítése vizsgálata során az alábbiakra is javasolt figyelemmel lenni. A közzétételés *a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről* szóló 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet 2. § 13. pontja szerint olyan vendéglátó tevékenység, amelynek során meghatározott fogyasztói csoportot, vendéglátó-ipari termékekkel, többnyire előre megrendelés alapján a nap egy-egy meghatározott időszakában, meghatározott időtartamban látnak el különösen oktatási, gyermek-, szociális-, egészségügyi-, bentlakásos intézményben, táborban, munkahelyen. Ugyanezen § 15. pontja szerint rendezvényi étkeztetés a vendéglátó által a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 28. § a) pontja szerinti alkalmi rendezvényen, vagy annak ellátására végzett vendéglátó tevékenység, míg 19. pontja alapján a *vendéglátó tevékenység* vendéglátó-ipari termékek előállítása, tárolása, szállítása, forgalomba hozatala a végső fogyasztónak, illetve más vendéglátónak. Az étkeztetés nem csupán a készétel beszerzését foglalja magában, hanem ahhoz kapcsolódóan a fogyasztás céljából történő egyéb

– szolgáltató – tevékenységet is jelent (például többek között a folyamatos feladatellátáshoz szükséges árubeszerzési tevékenység ellátását, az étlap összeállítását, az étel elkészítését, a tálaláshoz, szállításhoz szükséges eszközök, személyek, csomagoló anyagok, gépjárművek biztosítását).

A szálláshely-szolgáltatás fogalmát a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 23. pontja rögzíti akként, hogy e szolgáltatás üzletszerű gazdasági tevékenység keretében rendszerint nem huzamos jellegű, éjszakai ott-tartózkodást, pihenést is magában foglaló tartózkodás céljára szálláshely nyújtása és az ezzel közvetlenül összefüggő szolgáltatások nyújtása.

Fentiek alapján a levelében jelzett zenekari tagok és gyermekek elszállásolására és az étel – adott esetben – elkészítésére, felszolgálására irányuló szolgáltatások a Kbt. 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásnak minősülhetnek, de erre valamennyi körülmény ismeretében ajánlatkérőnek kell megállapítást tennie. A kivételek azonban nem értelmezhetők kiterjesztően, így például a hangszerek elhelyezése, kültéri hangosítás biztosítása nem tekinthető a Kbt. 3. melléklet szerinti szállodai és éttermi szolgáltatásnak.

A Kbt. 111. § c) pont szerinti kivétel alkalmazásának az is feltétele, hogy a beszerzés Kbt. 19. § (3) bekezdésre tekintettel megállapított becsült értéke ne érje el a Kbt. 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások tekintetében irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

A Kbt. 19. § (1)-(2) bekezdéseivel összhangban tilos a becsült érték meghatározásának módszerét a Kbt. megkerülése céljával megválasztani. Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely a Kbt., vagy a Kbt. szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

A Kbt. 19. § (3) bekezdése szerint, ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában kiadott, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója (2021.09.30., a továbbiakban: Útmutató) alapján annak megítélésére vonatkozóan, hogy a becsült érték meghatározásával kapcsolatban fennáll-e a részekre bontás tilalma, elsődlegesen a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállásának – ennek megfelelően szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság, illetőleg a szakmai tartalom – vizsgálata szükséges, emellett vizsgálандóak az ún. kiegészítő szempontok is. Amennyiben a műszaki-gazdasági funkció egysége, mint fő szempont alapján nem állapítható meg egyértelműen a részekre bontás tilalmának fennállása, illetőleg fennállásának hiánya, úgy segítségül hívhatóak a kiegészítő szempontok, amelyek adott esetben az egy közbeszerzés fennállását támasztják alá. Ilyen például az egységes tervezés és döntés, ugyanazon ajánlatkérő személye, azonos jogalap és azonos feltételek a szerződés megkötésekor, valamint az időbeli összefüggés.

Az Útmutatóban foglaltaknak is megfelelően az uniós audittapasztalatokból kiindulva fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a műszaki-gazdasági funkcionális egység esetleges fennállásának megítélésekor – azzal egyidejűleg – minden esetben javasolt elvégezni a kiegészítő szempontok összességében történő vizsgálatát is, tekintettel arra, hogy az ellenőrző szervek kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a kiegészítő szempontok fennállásának.

A kérdés alapján a gyermekek és a zenekar elszállásolásán túl ételfelhasználási feladatok jelentkeznek. Amennyiben az ételek elkészítése, az ahhoz szükséges élelmiszeranyagok beszerzése is a nyertes ajánlattevő feladata, úgy utóbbi feladatok a becsült érték meghatározása szempontjából nem hagyhatók figyelmen kívül a fentiek alapján, amennyiben e tevékenységek is a nyertes ajánlattevő feladatai lesznek.

A becsült érték meghatározása során ajánlatkérőnek arra kell figyelemmel lennie, hogy a gyermekek és a zenekar elszállásolása, étkeztetése vagy önmagában az ételfelhasználás közvetlen célja a gyermektábor megvalósítása, ugyanúgy, mint az ahhoz kapcsolódó hangszertárolási, kültéri hangosítás biztosítási, szervezési, előkészítési, tervezési feladatok ellátása, amennyiben utóbbiak is ajánlatkérő beszerzési igényét képezik. Amennyiben a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe tartozó

és a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe nem tartozó beszerzési igény tekintetében fennáll a részekre bontás tilalma, csak akkor nem kell a kivételi körbe tartozó beszerzési igény tekintetében közbeszerzési eljárást lefolytatni, ha az együttes érték uniós értékhatár alatt marad.

4. kérdés

Egy közbeszerzési eljárás eredményeként az ajánlatkérő a közös ajánlattevőkkel vállalkozási szerződést kötött. A szerződés megkötése és annak hatályba lépése között a közös ajánlattevők egyikének adószámát törölte a NAV, így gazdasági tevékenység végzésére nem jogosult. A törölt adószámú cég a konzorciumi megállapodás szerint a szerződés szerinti feladatok 70%-át teljesítené, míg a másik tag 30%-ot. Közös ajánlattevők a konzorciumi megállapodásukban a Kbt. 35. § (6) bekezdésével összhangban a szerződés teljesítéséért egyetemleges felelősséget vállaltak.

A törölt adószámú cég helyett teljesítheti-e/köteles-e teljesíteni a szerződést a konzorciumi partnere? Kell-e a megkötött szerződést módosítani a fenti esetben? Amennyiben igen, a szerződés módosítása jogszerű lehet-e a Kbt. 141. § (6) bekezdése alapján?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint nincs akadálya annak, hogy a kieső konzorciumi tag helyett az ajánlatkérővel továbbra is szerződésben álló konzorciumi tag teljesítse a szerződést, azonban ez nem kötelezettsége, azzal együtt, hogy a Kbt. 35. § (6) bekezdése szerinti egyetemleges felelősségvállalás alapján a teljesítés követelhető a szerződésben maradó szerződő féltől, így esetleges nem teljesítése esetén az ebből eredő szerződéses jogkövetkezmények a szerződésben maradó féllel szemben is érvényesíthetők. E változás nem járhat a Kbt. 138. § (2)-(4) bekezdésének sérelmével. Amennyiben a konzorciumi tagok teljesítésének arányát, az egyes konzorciumi tagok által teljesítendő szerződéses tárgyakat, feladatokat az ajánlatkérővel a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben rögzítették, vagy a konzorciumi tagokban bekövetkező változás olyan feltételeket érint a teljesítésben, amelyek módosításáról az ajánlatkérővel – közös akarategységben – szükséges megállapodni, akkor ezek változása egyúttal a szerződés módosítását is jelenti. Egy ilyen módosítás adott esetben a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti nem jelentős módosításnak tekinthető, a-

mennyiben a szerződés tartalmát nem érinti olyan módon, hogy azzal a Kbt. 141. § (6) bekezdés valamely pontja fennálljon.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 138. § (1) bekezdés szerint a szerződést a közbeszerzési eljárás alapján nyertes ajánlattevőként szerződő félnek, illetve közösen ajánlatot tevőknek vagy - ha az ajánlatkérő gazdálkodó szervezet létrehozásának kötelezettségét előírta vagy azt lehetővé tette [35. § (8)-(9) bekezdés] - a nyertes ajánlattevő (ajánlattevők), vagy az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő (ajánlattevők) kizárólagos részesedésével létrehozott gazdálkodó szervezetnek (a továbbiakban: projektársaság) kell teljesítenie.

Az egyik konzorciumi tag kiesése a szerződés teljesítése során nem tekinthető a nyertes ajánlattevő személyében bekövetkező változásnak, így a Kbt. 139. § rendelkezései nem alkalmazhatók.

A Kbt. 35. § - 2021. február 1-jétől hatályos - (7) bekezdése ugyanakkor már a közbeszerzési eljárás során is lehetővé teszi a konzorciumi tag kiválását a konzorciumból az ajánlattételi/részvételi határidő lejártát követően is, amennyiben a fennmaradó gazdasági szereplők továbbra is megfelelnek az eljárásban előírt valamennyi alkalmassági feltételnek és a változás nem jár a verseny tisztaságának sérelmével.

Fentiek alapján álláspontunk szerint nincs akadálya annak, hogy valamely konzorciumi tag a szerződés teljesítése során váljon ki a konzorciumból, amennyiben feladatait a másik konzorciumi tag átveszi, illetve továbbra is megfelel a közbeszerzési eljárásban előírt alkalmassági feltételeknek oly módon, hogy az alkalmasság igazolására megjelölt vagy az értékelés körében figyelembe vett szervezet vagy szakember személye csak a Kbt. 138. § (2)-(4) bekezdés szerint változhat.

Amennyiben a konzorciumi tagok teljesítésének arányát, az egyes konzorciumi tagok által teljesítendő szerződéses tárgyakat, feladatokat az ajánlatkérővel a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben rögzítették vagy egyébként e változás érinti a szerződés tartalmát, akkor a szerződés módosítása és

így a szerződésmódosítás jogalapjainak vizsgálata nem mellőzhető.

Tekintettel arra, hogy a konzorciumi tag kiválásával és feladatainak a konzorcium fennmaradó tagja általi átvételével önmagában nem teljesül, hogy:

- az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna [Kbt. 141. § (6) bekezdés a) pont];
- a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg [Kbt. 141. § (6) bekezdés b) pont]; vagy
- a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki [Kbt. 141. § (6) bekezdés c) pont],

a Kbt. 141. § (6) bekezdés szerinti módosítási jogalap jelen esetben feltehetően fennáll.

Amennyiben nem kizárólag a szerződéses feladatok átszervezését érinti a konzorciumi tag kiválása, ajánlatkérőnek minden módosításra kerülő szerződéses feltétel tekintetében önállóan meg kell vizsgálnia a Kbt. 141. §-át.

5. kérdés

Az előző kérdéshez kapcsolódóan a törölt adószámú cég helyett be kell-e vonnia a konzorciumi partnernek a szerződés teljesítésébe olyan céget, amely megfelel a közbeszerzési eljárásban előírt alkalmassági követelményeknek tekintettel arra, hogy önmagában a konzorciumi partner nem felel meg az előírt alkalmassági minimumkövetelményeknek, csak a törölt adószámú céggel együttesen?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint a szerződésben maradó konzorciumi tagnak is meg kell felelnie az alkalmassági követelményeknek, de ez nem járhat a Kbt. 138. § (2)-(4) bekezdés sérelmével. Ezt az értelmezést támasztja alá - az Európai Bíróság ítéleteit¹ tükröző - Kbt. 35. § (7) bekezdésben foglalt szabályozás, illetve az abban szereplő elvi megközelítése is a kérdésnek.

¹ C-396/14. sz. és C-697/17. sz. ítéletek.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 138. § (2) bekezdése szerint az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (7) bekezdése szerint az eljárásban bemutatott kötelezettségvállalásnak megfelelően, valamint a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel - amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel - azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.

A Kbt. 138. § (3) bekezdés alapján az ajánlatkérő nem korlátozhatja az ajánlattevő jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, ha az eljárás során a 65. § (10) bekezdése szerinti lehetőséggel élt. A nyertes ajánlattevő a szerződés megkötésének időpontjában, majd - a később bevont alvállalkozók tekintetében - a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen az ajánlatkérőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni (a megnevezésén túl az elérhetőség, valamint a képviselőre jogosult megjelölésével), amely részt vesz a szerződés teljesítésében. A nyertes ajánlattevő a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles az ajánlatkérőt tájékoztatni az alvállalkozók bejelentésben közölt adatainak változásáról. A nyertes ajánlattevő a szerződésbe foglaltan nyilatkozik arról, hogy a szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe a közbeszerzési eljárásban előírt kizáró okok hatálya alatt álló alvállalkozót. Az ajánlatkérő részére e kötelezettség végrehajtásáról külön nyilatkozatot vagy más igazolást nem kell benyújtani.

A Kbt. 138. § (4) bekezdése kimondja, hogy az eljárás során az ajánlattevő által bemutatott valamely szervezet vagy szakember bevonásától nem lehet eltekinteni olyan esetben, ha az érintett szerződés sajátos tulaj-

donságait figyelembe véve az adott személy (szervezet) igénybevétele a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésekor meghatározó körülménynek minősült. Ilyen esetben csak a jogutódlás olyan eseteiben változhat a bevont szervezet, ha az új szervezet az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény - különös tekintettel a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben az értékelt személyi állomány - tekintetében az eljárásban bemutatott szervezet jogutódjának tekinthető. Az értékeléskor meghatározó szakember személye csak az ajánlatkérő hozzájárulásával és abban az esetben változhat, ha az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény tekintetében az értékelttel legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra.

A közös ajánlattevők személyében a szerződés teljesítése során bekövetkező változás (egyik konzorciumi tag kiválása) esetén is meg kell felelnie a szerződésben maradó konzorciumi tagnak az alkalmassági feltételeknek, akár új szervezet/személy bevonásával, de erre csak a Kbt. 138. § (2)-(4) bekezdésnek megfelelően kerülhet sor. A konzorciumi tag kiválása és feladatainak átvétele a másik konzorciumi tag által nem eredményezheti a fentiek alapján azt, hogy az alkalmasság igazolására megjelölt vagy az értékelés körében figyelembe vett szervezet vagy szakember a szerződés teljesítésében a továbbiakban nem vesz részt, az csak a 138. § (2)-(4) bekezdésben foglaltak szerint történhet. A Kbt. 138. § (3) bekezdés alkalmazásában ez azt jelenti, hogy a szerződésben maradó konzorciumi tag a Kbt. 65. § (10) bekezdése alapján - az ajánlatkérő által meghatározott - alapvető fontosságú feladatok tekintetében nem támaszkodhat más szervezet kapacitásaira a szerződés teljesítése során sem.

6. kérdés

Az ajánlatkérő a helyszíni bejárásról jegyzőkönyvet készít, amelynek melléklete a jelenléti ív. Elválaszthatatlan része-e a jelenléti ív a jegyzőkönyvnek? Mellőzhető-e a jelenléti ív megküldése a gazdasági szereplők számára? Azzal együtt, hogy a helyszíni bejárás az érdeklődő gazdasági szereplők személyesen találkoznak egymással, adott esetben információkat cserélnek, ajánlatkérőnek elegendő a jegyzőkönyvet megküldeni a gazdasági szereplőknek? A jelenléti ív megküldése jelenthet-e versenyhátrányt azoknak a gazdasági szereplőknek, akik részt vettek a helyszíni bejárásról? Versenyelőnyt jelenthet-e a jelenléti ív valamennyi gazdasági szereplő szá-

mára való megküldése azoknak, akik nem vettek részt a helyszíni bejárásról? Helyesen értelmezik-e, hogy a Kbt. 56. § (7) bekezdés a helyszíni bejárás során nyújtott kiegészítő tájékoztatásra vonatkozik, így az ajánlatkérő magatartásának jogszerűsége a Kbt. 2. § szerinti alapelo-vizsgálattal ítéhető meg, ha a helyszíni bejárásról nem nyújt kiegészítő tájékoztatást?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint a jelenléti ív nem elválaszthatatlan része a helyszíni bejárásról készített jegyzőkönyvnek, ajánlatkérő mellőzheti annak megküldését a gazdasági szereplők számára, a Kbt. 56. § (7) bekezdésében foglaltaknak ugyanis a jegyzőkönyv megküldésével is eleget tesz. Amennyiben a helyszíni bejárásról nem kerül sor kiegészítő tájékoztatás nyújtására, ajánlatkérőnek a helyszíni bejárásról elhangzott/megadott információk alapján kell megítélnie a helyszíni bejárásról készített jegyzőkönyv megküldésének szükségességét a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdésére is tekintettel.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 56. § (5) bekezdés szerint a kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát hozzáférhetővé kell tenni vagy meg kell küldeni valamennyi gazdasági szereplő részére, amely érdeklődését az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezte, a több szakaszból álló eljárások ajánlattételi szakaszában és a nem hirdetményrel induló közbeszerzési eljárás esetében pedig valamennyi ajánlattételre vagy részvételre közvetlenül felhívott gazdasági szereplő részére. A kiegészítő tájékoztatás megadása során az ajánlatkérő nem jelöli meg, hogy a kérdést melyik gazdasági szereplő tette fel, valamint hogy válaszát az ajánlatkérő mely gazdasági szereplőknek küldte meg.

A Kbt. 56. § (6) bekezdése alapján kiegészítő tájékoztatás nyújtható konzultáció formájában is. Ebben az esetben az eljárást megindító felhívásban kell megadni a konzultáció időpontját és helyét. A konzultációról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a konzultáció napjától számított öt napon belül meg kell küldeni vagy elektronikusan hozzáférhetővé kell tenni az (5) bekezdés szerinti gazdasági szereplők részére.

A Kbt. 56. § (7) bekezdés kimondja, hogy a (6) bekezdésben foglaltak irányadóak a helyszíni bejárás, illetve

a helyszín megtekintése során nyújtott kiegészítő tájékoztatásra is.

Ahogy a Kbt. 56. §-ához fűzött törvényi indoklás is rögzíti, a kiegészítő tájékoztatás azt a célt szolgálja, hogy az érdekelt gazdasági szereplők a megfelelő ajánlattétel vagy részvételi jelentkezés érdekében szükséges tájékoztatást kérhessenek az eljárást megindító felhívásban, az ajánlattételi felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban foglaltakkal kapcsolatban.

Amennyiben a kiegészítő tájékoztatás kérésére és megadására írásban kerül sor, a Kbt. 56. § (5) bekezdése alapján a kérdést feltevő gazdasági szereplők, illetve azok személye sem jelölhető meg, akiknek az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatást megküldte. Ez az információ – írásbeli kiegészítő tájékoztatáskérés és adás esetén – egyik gazdasági szereplő számára sem ismert. Ebben az esetben a verseny tisztaságának megőrzése érdekében az ajánlatkérőnek kifejezetten arra kell törekednie, hogy a gazdasági szereplőkről minél kevesebb információt osszon meg.

Amennyiben konzultáció vagy helyszíni bejárás (adott esetben annak keretében biztosított konzultáció) során kerül sor kiegészítő tájékoztatáskérésre és annak megválaszolására, az ajánlatkérőnek arra is törekednie kell, hogy minden gazdasági szereplővel azonos információt osszon meg a megfelelő ajánlattétel (részvételi jelentkezés) érdekében, illetve biztosítsa, hogy azok a gazdasági szereplők, akik nem vettek részt adott esetben a helyszíni bejárásról, ugyanolyan információkkal bírjanak a megfelelő ajánlattétel (részvételi jelentkezés) érdekében, mint azok, akik részt vettek rajta. Az ajánlatkérőnek ugyanis – a Kbt. 25. § (1) bekezdése alapján – minden intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy elkerülje a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A konzultáción/helyszíni bejárásról résztvevők személye nem olyan információ, amely – akár a kiegészítő tájékoztatáskérés és annak megválaszolása esetén – a konzultáción/helyszíni bejárásról részt nem vett gazdasági szereplők megfelelő ajánlattételét (részvételre jelentkezését) befolyásolja.

Előzőekre tekintettel a helyszíni bejárásról készített jegyzőkönyvnek nem elválaszthatatlan része a jelenléti ív, az ajánlatkérő a jegyzőkönyv megküldésével eleget tesz a Kbt. 56. § (6)-(7) bekezdésében foglaltaknak,

amennyiben a helyszíni bejárás kiegészítő tájékoztatás nyújtására is sor került.

Amennyiben a helyszíni bejárás nem kerül sor kiegészítő tájékoztatáskérésre és/vagy annak megválaszolására, a jelenléti ív megküldésének mellőzésével kapcsolatos megállapítások fokozottan irányadók, különös tekintettel arra, hogy a Kbt. a helyszíni bejárást kifejezetten a kiegészítő tájékoztatásnyújtással kapcsolatban szabályozza, egyéb esetekben nem.

A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.901/9/2016. számú és a D.935/7/2016. számú határozatában is rögzíti, hogy a „Kbt. nem tartalmaz rendelkezést a helyszíni bejárás egyéb cselekményeire. Megállapítható, hogy a Kbt. alapján az ajánlatkérőknek nem kötelezettsége megküldeni a helyszíni bejárás jegyzőkönyvét a gazdasági szereplőknek, ha az nem tartalmaz kiegészítő tájékoztatást.” Előzőeknél fogva a Kbt. 56. § (7) bekezdés sérelme sem merülhet fel ebben az esetben. A helyszíni bejárásról készített jegyzőkönyv megküldése kapcsán azonban fokozottan fennáll a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdés vizsgálatának kötelezettsége, amennyiben ugyanis a helyszíni bejárás jegyzőkönyve az ajánlatlathoz szükséges, az ajánlatkérő korábbi előírásaihoz képest eltérő vagy új adatot tartalmaz, a jegyzőkönyv megküldése a gazdasági szereplők számára nem mellőzhető a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel.

7. kérdés

Az ajánlattevő meghatározott, korábbi építési beruházás teljesítésére (referenciára) vonatkozó követelményt az ajánlat benyújtásakor alkalmasság igazolására igénybe vett, kapacitást nyújtó szervezet útján igazolta. Az ajánlattevő ezzel egyidőben teljesített maga is olyan építési beruházást, mely megfelelt volna az adott eljárásban meghatározott ezen alkalmassági követelménynek, azonban a teljesítés az ajánlatlathoz felhívás feladásáig még nem történt meg teljes körűen, a munka nem zárult le. Ajánlattevő a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője lett, szerződést kötött ajánlatkérővel. A szerződés teljesítésébe bevonta az alkalmasság igazolására igénybe vett, kapacitást nyújtó szervezetet. Időközben szerződésszerűen teljesült az ajánlattevő által végzett azon munka is, mely alapján az alkalmassági követelményt az ajánlattevő maga is teljesítette volna. Ilyen módon a szerződés teljesítésének időtartama alatt megvalósult a Kbt. 138. § (2) bekezdése szerint azon feltétel, hogy már az ajánlattevő az alkalmasság igazolására igénybe vett, kapacitást nyújtó szervezet nélkül is megfelel azon alkalmassági követelménynek,

amelynek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az alkalmasságot igazoló szervezettel együtt felelt meg. Kérdésként merült fel, hogy – attól az időponttól, hogy az ajánlattevő maga is megszerezte azt a referenciát, és teljesíti azon alkalmassági követelményt, melyre a közbeszerzési eljárásban még kapacitást nyújtó szervezetet vett igénybe – elmaradhat-e a kapacitást nyújtó szervezet további bevonása a teljesítésbe? Ilyenkor a kapacitást nyújtó szervezet további bevonása elmaradhat, azzal, hogy az ajánlattevő alkalmasságát/alkalmassá válását a közbeszerzési dokumentumok előírásainak megfelelően dokumentálni szükséges, adott esetben a másik szerződő fél által adott referencia igazolással?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint a kapacitást nyújtó szervezet bevonása elmaradhat a szerződés teljesítése során, amennyiben az ajánlattevő nem az adott szerződés teljesítésével szerzi meg az alkalmasság igazolásához szükséges referenciát, azonban különös figyelemmel kell lenni a Kbt. alapelveire, különösen a joggal való visszaélés tilalmára. Ebben az esetben a referenciaadatokkal igazolható alkalmassági követelményt a kapacitást nyújtó szervezet elhagyásának időpontjától – visszafelé – számított – az eljárást megindító felhívásban előírt – időtartamban és módon szükséges (dokumentáltan) igazolni.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 65. § (9) bekezdés szerint az e törvény végrehajtási rendeletében foglaltak szerint előírt, szakemberek - azok végzettségére, képzettségére - rendelkezésre állására vonatkozó követelmény, valamint a releváns szakmai tapasztalatot igazoló referenciákra vonatkozó követelmény teljesítésének igazolására a gazdasági szereplő csak akkor veheti igénybe más szervezet kapacitását, ha az adott szervezet olyan mértékben részt vesz a szerződés, vagy a szerződés azon részének teljesítésében, amelyhez e kapacitásokra szükség van, amely - az ajánlattevő saját kapacitásával együtt - biztosítja az alkalmassági követelményben elvárt szaktudás, illetve szakmai tapasztalat érvényesülését a teljesítésben. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti követelmény igazolására akkor vehető igénybe más szervezet kapacitása, ha az adott szervezet valószínűsíti meg azt a feladatot, amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelke-

zés kötelezettsége fennáll. A (7) bekezdés szerint csatolandó kötelezettségvállalásnak ezt kell alátámasztania. A (7) bekezdés szerinti kötelezettségvállalásnak a referenciákra vonatkozó követelmény teljesítését igazoló más szervezet tekintetében azt kell alátámasztania, hogy ez a szervezet ténylegesen részt vesz a szerződés teljesítésében, az ajánlatkérő a szerződés teljesítése során ellenőrzi, hogy a teljesítésbe történő bevonás mértéke e bekezdésekben foglaltaknak megfelel.

A Kbt. 138. § (2) bekezdés alapján az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (7) bekezdése szerint az eljárásban bemutatott kötelezettségvállalásnak megfelelően, valamint a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel - amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel - azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.

A Kbt. 138. § (2) bekezdéshez fűzött indokolás szerint meghatározott alkalmassági követelmények igazolása esetén megkövetelt a szerződés teljesítésében való személyes részvétel. Az indokolás rögzíti azt is, hogy a törvény egyrészt elősegíti a tisztességes eljárások megvalósulását azáltal, hogy az alkalmasság külső szervezet általi igazolásához meghatározott esetekben a teljesítésbe való bevonási kötelezettséget kapcsol, másrészt figyelemmel van a gazdasági szereplők igényeire is, és a teljesítés során csak olyan feltételekhez köti valamely közreműködő lecserélését, amely az alkalmasság fennmaradása tekintetében indokolt, nem kíván a gazdasági élet számára indokolatlan akadályokat megfogalmazni.

A Kbt. 138. § (2) bekezdés második mondata lehetővé teszi, hogy a referenciát igazoló szervezet bevonása

elmaradjon, ha az ajánlattevő e szervezet nélkül is megfelel az előírt alkalmassági követelménynek, a bevonás elmaradásának lehetősége azonban nem korlátlan, ennek során a rendelkezés céljával, valamint a Kbt. – elsősorban joggal való visszaélés tilalmát rögzítő – alapelveinek figyelembe vételével szükséges eljárni. Erre tekintettel nem vehető figyelembe az érintett szerződés teljesítéséből származó referencia, viszont egy másik szervezettel kötött szerződés teljesítéséből származó referencia megalapozhatja az ajánlattevő alkalmasságát, amely alapján a kapacitást nyújtó szervezet bevonása az érintett szerződés teljesítése során elmarad.

Fontos, hogy ha a megelőző eljárásban értékelésre került a referencia valamely adata, úgy a kapacitást nyújtó szervezet elhagyására a teljesítés során csak a Kbt. 138. § (4) bekezdésben foglaltak szerint kerülhet sor.

8. kérdés

Egy gazdasági társaság (a továbbiakban: Társaság vagy Zrt.) által végzett tevékenységek közül melyik minősül közérdekű tevékenységnek?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Figyelemmel arra, hogy nincs jogszabályi definíciója, felsorolása annak, hogy mely tevékenységek minősülnek közérdekűnek, a Társaságnak - valamennyi tevékenységét átfogóan megvizsgálva - szükséges ebben a kérdésben döntést hoznia, az alábbiakat is figyelembe véve.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Elsődlegesen rögzítendő, hogy a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontjának értelmezése kapcsán sem a Kbt., sem a közösségi irányelvek nem definiálják a közérdekűség fogalmát, ezért értelmezésekor elsősorban az uniós esetjog ad iránymutatást. Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) számos tevékenység kapcsán megállapította a közérdekű jelleget, nem korlátozva azt a jellemzően állam által ellátott tevékenységek körére.

A Bíróság esetjoga szerint (pl. C-283/00. számú ügy) a közjogi szervezetté minősítés alapja a funkcionális megközelítés, vagyis nem annak van relevanciája, hogy egy adott tevékenységet pl. jogszabály miként minősít, hanem a ténylegesen ellátott tevékenység jellegének, aminek megítélése az eset összes körülményének gondos mérlegelését igényli. Irányadó lehet az adott tevé-

kenység ellátására vonatkozó alapító okirat, jogszabályi előírás, de nem releváns, hogy a tevékenység végzését milyen jogszabály vagy adminisztratív rendelkezés írja elő. A Bíróság joggyakorlata számos esetben megállapítja a közérdekű jelleget akkor is, ha az csak áttételesen szolgált közcélokat.

A C-44/96. sz. ügyben a Bíróság kimondta, hogy az a feltétel, hogy egy szervezetet kifejezetten nem ipari vagy kereskedelmi, közérdekű szükségletek céljából hoztak létre, nem foglalja magában azt, hogy a szervezet kizárólagos feladata lenne az ilyen szükségletek kielégítése, közömbös, hogy végez-e más, közérdekűnek nem minősülő tevékenységeket. A C-393/06. sz. uniós bírósági ítéletben kimondásra került, hogy a közérdek fennállta megállapíthatósága szempontjából közömbös, hogy ezeket a célokat magánvállalkozások is szolgálják vagy szolgálhatnák-e. Az a meghatározó, hogy olyan célról legyen szó, amelyet az állam vagy a területi önkormányzat közérdekhez kapcsolódó indokokból általánosságban maga kíván biztosítani, illetve amelynek a tekintetében meghatározó befolyás gyakorlásának a fenntartására törekszik.

Általános definíció hiányában tehát – a joggyakorlat jogalkalmazókat is segítő megállapításaira is támaszkodva – az eset összes körülménye alapján kell megítélni egy tevékenységről, hogy az közérdekű szükséglet kielégítésére irányul-e.

Különbséget kell tenni továbbá a közérdekű tevékenységek között aszerint, hogy az adott tevékenység ipari, kereskedelmi jellegű-e vagy sem. Amennyiben egy tevékenység közérdekű ugyan, de egyben ipari, kereskedelmi jellegű is, akkor a tevékenységet végző szervezet nem minősül ajánlatkérőnek. Az ipari, kereskedelmi jelleg fogalmát – a közérdekű tevékenység definíciójához hasonlóan – nem határozza meg sem a Kbt., sem a közösségi irányelvek. A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU irányelv (10) preambulumbekzdésének harmadik mondata tesz arra vonatkozóan megállapítást, hogy az olyan szerv, amely szokásos piaci feltételekkel működik, nyereségorientált, és a tevékenysége végzéséből eredő veszteségeket maga viseli, nem tekintendő „közjogi intézménynek”, mivel azok a közérdekű célok, amelyek teljesítésére létrehozták, vagy amelyek teljesítésével megbízták, gazdasági vagy üzleti jellegűnek minősülhetnek.

Vizsgálni kell különösen az érintett intézmény létrehozását motiváló körülményeket, illetve azt a gazdasági környezetet, amelyben a szervezet tevékenységét végzi, vagyis mindenekelőtt:

- a versenyfeltételek meglétét,
- a tevékenységet végző társaság for-profit, vagy non-profit jellegét,
- nyereségorientáltságát,
- az üzleti kockázatok önálló viselésének feltételét.

Az állásfoglalás kérelemben foglaltak szerint a Zrt. beszámolójából megállapítható, hogy a tevékenységei tekintetében van árbevétele, továbbá, hogy a pénzügyi beszámolója alapján a Zrt. egyértelműen profitorientált, valamint megállapítható az is, hogy a tevékenysége végzéséből eredő veszteségeket maga viseli. Ezzel összefüggésben a mérlegeléssel kapcsolatban megjegyzendő, hogy alapvetően nem elegendő például a versenyfeltételek megléte vagy a nyereségorientáltság fennállása, hanem az említett feltételek összességében történő értékelése alapján állapítható meg a tevékenység ipari, vagy kereskedelmi jellege.

Ha az adott szervezet többféle tevékenységet is folytat, így közérdekű, de nem ipari vagy kereskedelmi jellegű tevékenységet, valamint egyéb, ilyenek nem minősülő tevékenységet is, ezeknek az aránya irreleváns abból a szempontból, hogy közjogi szervezetnek minősüljön.

Az állásfoglalás kérelemben tartalmazza a Társaság tevékenységi köreit, melyeket a fentieknek megfelelően szükséges egyesével a Társaságnak vizsgálat alá vetnie annak megállapíthatósága érdekében, hogy azok mennyiben tekinthetők közérdekű tevékenységnek. Amennyiben a Társaság egyetlen olyan tevékenységet is ellát bármilyen mértékben, amely közérdekű, de nem ipari, kereskedelmi jellegű, e tevékenység alapján már – az egyéb feltételek megvalósulása esetén – megállapítható a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerinti ajánlatkérői minőség fennállása.

9. kérdés

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet) 14. § (3) bekezdése alapján, az ajánlattételi határidő meghatározása során az adott beszerzés önmagában vett értékét,

vagy a részekre bontás tilalmára tekintettel megállapított becsült értékét kell figyelembe venni? Közzszolgáltató minőségben lefolytatott építési beruházásnál, amennyiben ellentmondás van a közzszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet) és a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet között, akkor az előbbi alkalmazandó, tekintettel arra, hogy az speciális rendelkezéseket tartalmaz? Ha közzszolgáltató minőségben kerül lebonyolításra a tervezés és kivitelezés tárgyú eljárás, és az eljárás becsült értéke meghaladja az uniós értékhatárt, abban az esetben figyelmen kívül hagyható a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdése, tekintettel a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdésére?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint, egy közzszolgáltató ajánlatkérői minőségben lefolytatni kívánt, 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdés b) pontja szerinti építési beruházás tárgyú meghívásos vagy tárgyalásos eljárás esetében, ha a közbeszerzés - részekre bontás tilalma figyelembe vételével megállapított - becsült értéke az uniós közbeszerzési értékhatárt eléri vagy meghaladja, abban az esetben az ajánlattételi határidőt a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdésével összhangban legalább negyvenöt napban kell meghatározni. Az ennek megfelelően történő ajánlatkérői előírások megfelelnek a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdése szerinti rendelkezéseknek is, valamint összhangban vannak a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet - kizárólag minimum ajánlattételi határidőt rögzítő - 7. § (3) bekezdésében foglaltakkal is.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Amennyiben egy szervezet vonatkozásában a Kbt. szabályai alapján - klasszikus, illetőleg közzszolgáltatói ajánlatkérői minőség is megállapítható, abban az esetben figyelemmel kell lenni arra, hogy közzszolgáltató ajánlatkérői minőségben az erre való tekintettel irányadó sajátos szabályoknak is megfelelően - csak a közzszolgáltatói tevékenység biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során járhat el az ajánlatkérő. Figyelemmel arra, hogy az állásfoglalás kérés nem jelöli meg azt az építési beruházás tárgyú beszerzést, amellyel kapcsolatban úgy ítélte meg, hogy az közzszolgáltatói tevékenységnek minősül és amely alapján az ajánlatkérő közzszol-

gáltató minőségben, a közzszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályoknak is megfelelően járna el _ezért ezzel összefüggésben a Közbeszerzési Hatóság nem tud állást foglalni, így az állásfoglalás kérés alapján előfeltételként elfogadta, hogy a beszerzés közzszolgáltató ajánlatkérői minőségben történő lefolytatásáról való döntés a Kbt., valamint az egyéb irányadó jogszabályok rendelkezéseinek maradéktalanul megfelel.

Tekintettel arra, hogy az állásfoglalás kérés a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdéséhez kapcsolódóan tartalmaz kérdést, a Közbeszerzési Hatóság az állásfoglalás kialakítása során azzal az előfeltevéssel élt, hogy az állásfoglalás kérés tárgya szerinti eljárás(ok) közzszolgáltató ajánlatkérői minőségben lefolytatni kívánt, építési beruházás tárgyú meghívásos vagy tárgyalásos eljárás(ok).

A Kbt. 21. § (4) bekezdésével összhangban, a közzszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás sajátos, Kbt.-től eltérő szabályait külön jogszabály határozza meg. A Kbt-t a közzszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás során a külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A Kbt. 6. § szerinti ajánlatkérő a közzszolgáltató tevékenységének biztosítása céljától eltérő célból lefolytatott beszerzése során a Kbt. általános szabályai szerint jár el.

A 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 1. § (1)-(5) bekezdései alapján e rendelet hatálya a Kbt. szerinti közzszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra terjed ki. A közzszolgáltatói szerződések megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra a Kbt. Második Részének szabályait az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. E rendeletben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a közzszolgáltatói szerződés megkötésére ide értve a Kbt. 21. § (2) bekezdését is _ a Kbt. Harmadik Részében meghatározott nemzeti eljárásrendben kerül sor, és az ajánlatkérő a Kbt. 112. § (2) bekezdése szerint jár el. Ebben az esetben a Kbt. 114-117. §-ában foglalt eltérő szabályok is alkalmazandók. E rendelet szabályait nem kell alkalmazni, ha az ajánlatkérő a Kbt. Negyedik Része szerinti koncessziós beszerzési eljárást alkalmaz. A közzszolgáltatói szerződések megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra a Kbt. Első Részében, valamint Ötödik és Hatodik Részében foglaltak is alkalmazandóak.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint e rendelet hatálya a Kbt. 8. § (3) bekezdése szerinti építési beruházásokra, a Kbt. 8. § (5) bekezdése szerinti építési koncessziókra, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatásokra terjed ki.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet tárgyi hatálya a beszerzés tárgyának oldaláról határozza meg, hogy mely esetekben szükséges a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet szabályainak alkalmazása, míg ezzel szemben a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozóan, az ajánlatkérői minőség oldaláról közelíti meg az alkalmazás körét. Ezzel összefüggésben a Közbeszerzési Hatóság kiemeli, hogy a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet nem tartalmaz olyan, bármely beszerzési tárgy(ak)ra irányuló korlátozást, vagy kizárást, amely azt vonná maga után, hogy a közszolgáltató ajánlatkérői minőségben eljáró szervezetek által lefolytatni kívánt, építési beruházás tárgyú beszerzések ne tartoznának a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet hatálya alá.

A 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 7. § (1)-(3) bekezdését és a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (1) és (3) bekezdését megvizsgálva, a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdés szerinti, a közbeszerzés „becsült értékére” vonatkozó megfogalmazás alatt a részekre bontás tilalma figyelembe vételével megállapított becsült érték, és nem kizárólag az adott eljárás becsült értéke értendő, figyelemmel arra is, hogy a Kbt. rendelkezéseinek is megfelelően az ajánlatkérő által alkalmazandó eljárásrendet, eljárásfajta is minden esetben a részekre bontás tilalma figyelembe vételével megállapított becsült érték alapján szükséges meghatározni, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő által ténylegesen hány közbeszerzési eljárás kerül megindításra a - részekre bontás tilalmával érintett - beszerzési igény megvalósítása érdekében.

A 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése arra az esetre tartalmaz egy minimum ajánlattételi határidőt, ha ezen időpontot az ajánlatkérőnek szükséges megállapítania, arra való tekintettel, hogy a közszolgáltatói szerződés megkötésére irányuló meghívásos vagy tárgyalásos közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő és az alkalmasnak minősített részvételre jelentkezők nem tudtak ebben megállapodni. Ekkor az ajánlattételi határidő nem lehet rövidebb az ajánlattételi felhívás megküldésének napjától számított tíz napnál.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdése is egy olyan minimum ajánlattételi határidőt tartalmaz, amely akkor irányadó, ha az építési beruházás műszaki-szakmai tartalma szerint építmény kivitelezésére és tervezésére együtt, vagy a Kbt. 1. mellékletében foglalt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezésére és tervezésére együttesen irányul, és a közbeszerzés becsült értéke az uniós közbeszerzési értékhatárt eléri vagy meghaladja (kivéve, ha a szerződés megkötésére a Kbt. 105. § (1)-(2) bekezdése szerint kerül sor). Ebben az esetben az ajánlattételi határidőt mind egy szakaszból álló, mind több szakaszból álló eljárásokban az ajánlati vagy ajánlattételi felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának vagy megküldésének napjától számított legalább negyvenöt napban kell meghatározni.

Amennyiben mindkét jogszabályhely szerinti esetkör együttesen áll fenn, abban az esetben – figyelemmel arra, hogy az ajánlattételi határidőt illetően minimum időtartamok kerültek jogszabályi szinten meghatározásra és annak érdekében, hogy mindkét jogszabályhelyben foglaltaknak maradéktalanul megfelelően az ajánlatkérő, úgy a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a hosszabb időtartamú minimum ajánlattételi határidőt szükséges az ajánlatkérőnek rögzítenie az eljárást megindító felhívásban, illetőleg a közbeszerzési dokumentumokban.

Fenti álláspontot erősíti, hogy ha egy építési beruházás tárgyú közbeszerzés becsült értéke az uniós közbeszerzési értékhatárt eléri vagy meghaladja, akkor – figyelemmel a Kbt. alapelveire, illetőleg egy ilyen volumenű eljárás becsült értékének összegére, valamint az eljárásban, illetőleg a vonatkozó jogszabályokban előírt rendelkezéseknek maradéktalanul megfelelő ajánlat benyújtásának időigényességére - a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint alapvetően sem lenne javasolt ilyen esetben a közszolgáltató ajánlatkérői minőségre való hivatkozással rövid ajánlattételi határidőt meghatározni az ajánlatkérőnek.

10. kérdés

Amennyiben egy - teljes egészében hazai forrásból megvalósuló - közbeszerzési eljárás esetében az ajánlatkérő adott közbeszerzési eljárásának becsült értéke önmagában nem, csak a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdésben foglaltak szerinti egybeszámításra tekintettel éri el a Kbt. 27. § (3) bekezdésében meghatározott értéket, ebben az esetben is kötelező az ajánlatkérő számára felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót be-

vonni az eljárásba, azaz abban az esetben is, ha a közbeszerzési eljárás önmagában vett értéke lényegesen alacsonyabb (néhány millió Ft)?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 27. § (3) bekezdés alkalmazásában, az ott szereplő értékek vonatkozásában a Kbt. 19. § rendelkezéseinek figyelembe vételével megállapított becslült értéket szükséges alapul venni.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Megállapítható, hogy a beszerzési igény és a becslült érték meghatározása körében, az eljárás(ok) megindítását megelőzően kiemelten hangsúlyos szerepet kap a részekre bontás tilalma fennállásának vizsgálata, valamint az ennek figyelembevételével megállapított becslült érték meghatározása.

Amikor például az ajánlatkérő vizsgálat alá veti, hogy mely eljárásrend, eljárásfajta szerint, illetőleg mely eljárási szabályoknak megfelelően szükséges az eljárását megindítani és lefolytatnia, akkor minden esetben a Kbt. 19. §-ában foglalt részekre bontás tilalmi szabályok figyelembevételével megállapított becslült értéket alapul véve kerül sor ennek megállapítására (nem csak az adott közbeszerzési eljárás tárgyát képező szakmai tartalom becslült értéke alapján). Ennek megfelelően tehát, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő által egy részekre bontás tilalmával érintett beszerzési igény megvalósítására vonatkozóan hány közbeszerzési eljárás kerül megindításra, és függetlenül attól is, hogy ezen megindított közbeszerzési eljárások közül egyes/valamennyi közbeszerzési eljárás(ok) tényleges becslült értéke alacsonyabb, mint az uniós, vagy nemzeti közbeszerzési értékhatár, főszabály szerint (kivéve pl. a Kbt. 19. § (4) bekezdésben foglalt feltételek megvalósulásának és alkalmazásának esetkörét) ugyanazon eljárási szabályok irányadóak valamennyi közbeszerzési eljárás esetében. Így például, ha az ajánlatkérő egy részekre bontás tilalma figyelembe vételével megállapított, nettó 80 000 000 Ft-os becslült értékű árubeszerzést kíván megvalósítani oly módon, hogy ezen igénye kielégítése érdekében két, önmagában nettó 40 000 000 Ft-os becslült értékű közbeszerzési eljárást indít meg, attól még ezt nem teheti meg az adott közbeszerzési eljárás szintjén irányadó becslült értéknek

megfelelő eljárásrend, eljárásfajta szerint, hanem mindkét közbeszerzési eljárást – a részekre bontás tilalma figyelembevételével megállapított becslült értéket alapul véve – uniós eljárásrendben, az ott irányadó szabályoknak megfelelően köteles lefolytatni.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 27. § (3) bekezdés alkalmazásában, az ott szereplő értékek vonatkozásában is a Kbt. 19. § rendelkezéseinek figyelembevételével megállapított becslült értéket szükséges alapul venni. Ennek megfelelően tehát függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő egy beszerzési igényt hány közbeszerzési eljárás útján kíván kielégíteni amennyiben pl. egy közbeszerzés részekre bontás tilalma figyelembevételével megállapított becslült értéke árubeszerzés vagy szolgáltatás megrendelése esetén eléri az uniós értékhatárt, illetőleg építési beruházás esetén a hétszázmillió forintot, abban az esetben az ajánlatkérő köteles felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót bevonni valamennyi, ezen beszerzési igény megvalósításával összefüggően megindítani kívánt közbeszerzési eljárásba.

11. kérdés

A Kbt. 111. § c) pontját érintő Kbt. módosítással összefüggésben a kérdés arra irányul, hogy a módosított, jelenleg hatályos jogszabály az önkormányzatok által, piaci gazdasági szereplőktől beszerzendő orvosi ügyeleti szolgáltatás tekintetében is felmentést ad-e a közbeszerzési kötelezettség alól, ha a beszerzés becslült értéke a nettó 262 485 000 forint összeget nem éri el? A szolgáltatás vásárlása nem a településen praxisjoggal rendelkező háziorvosoktól történne, mert ők nem vállalnak orvosi ügyeleti szolgáltatást.

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Amennyiben az orvosi ügyeleti szolgáltatás olyan, a Kbt. 3. melléklet szerinti – jelen esetben különösen az egészségügyi személyzettel való ellátási szolgáltatások körébe tartozó – egészségügyi szolgáltatás, amely az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatás teljesítését szolgálja, és a beszerzés – a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdése szerinti részekre bontás tilalma szabályainak figyelembe vételével számított – becslült értéke nem éri el a nettó 262 485 000 forintot, abban az esetben alkalmazható a Kbt. 111. § c) pont szerinti kivételi kör.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Általánosságban elmondható a kivételi körök alkalmazhatóságáról, hogy mind az Európai Unió Bírósága, mind a hazai ítélkezési gyakorlat következetesen szigorúan és megszorítóan rendeli értelmezni a kivételi körök fennállását, ezek alkalmazása nem célozhatja a közbeszerzés megkerülését. Abban az esetben, ha a megrendelni kívánt szolgáltatások között van olyan, amelyik tekintetében a Kbt. 111. § c) pontja alkalmazandó, és olyan is, amelyik tekintetében nem, azaz a Kbt. hatálya alá tartozik, valamint a beszerzés elemei objektíve szétválaszthatóak, akkor a beszerzések tekintetében a Kbt. 23. § (4)-(8) bekezdéseinek alkalmazását kell vizsgálni. Ha a beszerzés különböző elemei objektíve nem szétválaszthatóak, és szükségszerűen egy szerződés tárgyát képezik, a szerződés megkötésére alkalmazandó szabályokat a beszerzés fő tárgya határozza meg [Kbt. 23. § (2) bekezdés].

A Kbt. 111. § c) pont szerinti kivételi kör 2022. március 21. napjától hatályos változása értelmében a Kbt.-t nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő, a 3. melléklet szerinti egészségügyi szolgáltatásra akkor, ha az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatás teljesítését szolgálja.

A módosítás alapját képező 2022. évi I. törvény végső előterjesztői indokolásának vonatkozó rendelkezése szerint „[...] a Kbt. módosítása a szövegcsérés módosítások körében egyes, uniós értékhatárt el nem érő értékű egészségügyi szolgáltatásokat kivételi körbe helyez. Azon beszerzések mentesülnek a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól, amelyek az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatások teljesítéséhez kapcsolódnak. Ide sorolhatók például azon körzet-alapú ellátások, amelyek esetében nem indokolt és általában nem is kivitelezhető a versenyeztetés útján történő beszerzés (így például a praxisközösségekkel kötött szerződések). A kivételi körrel érintett szolgáltatások ellátása állami vagy önkormányzati feladat. A módosításnak nem célja a piaci alapon ellátott magán egészségügyi szolgáltatások (pl. foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások) kivételi körbe vonása [...]”. Ennek értelmében tehát a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a kivételi kör alkalmazhatósága szempontjából elsődlegesen az vizsgálandó, hogy az igénybe venni

kívánt szolgáltatás a 3. melléklet szerinti egészségügyi szolgáltatásnak minősül-e, és amennyiben igen, úgy az az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatások teljesítéséhez kapcsolódik-e.

A Kbt. 111. § c) pont szerinti kivétel alkalmazhatósága tekintetében vizsgálandó továbbá az is, hogy a beszerzés Kbt. 19. § (3) bekezdésére tekintettel megállapított becsült értéke eléri-e a Kbt. 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások tekintetében irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt. (Itt tehát mindenképpen szükséges megvizsgálni a beszerzési igénnyel összefüggésben a részekre bontás tilalmának esetleges fennállását is, és ennek figyelembevételével szükséges meghatározni a becsült értéket.) Amennyiben a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe tartozó és a Kbt. 111. § szerinti kivételi körbe nem tartozó beszerzési igény tekintetében fennáll a részekre bontás tilalma, csak akkor nem kell a kivételi körbe tartozó beszerzési igény tekintetében közbeszerzési eljárást lefolytatni, ha a részekre bontás tilalmi szabályok alapján megállapított becsült érték az uniós közbeszerzési értékhatár alatt marad.

Tekintettel arra, hogy jelen esetben a Kbt. 3. melléklet szerinti szolgáltatásról van szó, az irányadó uniós értékhatár – a Kbt. 5. §-a szerinti valamennyi ajánlatkérő esetében – 2022. január 1. napjától kezdődően nettó 750 000 euró, azaz nettó 262 485 000 forint.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az orvosi ügyeleti szolgáltatás a Kbt. 3. melléklet szerinti egészségügyi személyzettel való ellátási szolgáltatások körébe tartozhat. Ugyanakkor, a kivételi kör alkalmazhatóságához szükséges azon feltételek megvalósulása is, mely szerint ennek az egészségügyi szolgáltatásnak az ellátási kötelezettség körébe tartozó, részben vagy egészben közfinanszírozott közszolgáltatás teljesítését kell szolgálnia, és a beszerzés – részekre bontás tilalma szabályainak figyelembe vételével számított – becsült értéke nem érheti el a nettó 262 485 000 forintot.

12. kérdés

Egy ajánlatkérő az alapvető működéséhez (felsőoktatás) rendszeresen szerez be irodaszereket, közbeszerzéssel. Ugyanezen ajánlatkérő a felsőoktatási intézményében ajándékboltot is üzemeltet, ahol a hallgatók meg kívánják vásárolni az egyetemi ajándéktárgyak mellett a hallgatói élethez szükséges irodaszereket is, ehhez az ajánlatkérőnek be kell ezeket szerez-

nie. Az alapvető működéshez beszerzett irodaszerek a mindennapi irodai munkavégzést szolgálják, ez a felhasználási céljuk. Ugyanakkor az ajándékboltba beszerezni kívánt irodaszerek felhasználási célja eltér, hiszen ezeket az ajánlatkérő kifejezetten továbbértékesítési céllal szeretné be, és a műszaki-gazdasági funkció egysége sem áll fenn.

A kérdés arra irányul, hogy helyes-e az az értelmezés, mely szerint a nem saját felhasználásra, hanem továbbértékesítési céllal beszerezni kívánt irodaszerek beszerzése során az ajánlatkérő jogszerűen jár el, ha a becsült értéket részekre bontva, csak ezen irodaszerek értéke alapján határozza meg?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint, a rendelkezésre álló információk alapján az állásfoglalásban körülírt esetben fennállhat a részekre bontás tilalma.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában kiadott, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója (2021.09.30., a továbbiakban: Útmutató) alapján annak megítélésére vonatkozóan, hogy a becsült érték meghatározásával kapcsolatban fennáll-e a részekre bontás tilalma, elsődlegesen a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállásának – ennek megfelelően árubeszerzés esetében az áruk azonosságának, illetve azok hasonló felhasználási céljának – vizsgálata szükséges, emellett vizsgálandóak az ún. kiegészítő szempontok is. Amennyiben a műszaki-gazdasági funkció egysége, mint fő szempont alapján nem állapítható meg egyértelműen a részekre bontás tilalmának fennállása, illetőleg fennállásának hiánya, úgy segítségül hívhatóak a kiegészítő szempontok, amelyek adott esetben az egy közbeszerzés fennállását támasztják alá.

Az Útmutatóban foglaltak szerint az ajánlatkérőknél jellemzően vannak olyan áru- vagy szolgáltatás beszerzési igények, amelyek a feladatuk ellátása vagy a szervezeti működés biztosítása érdekében szükségesek, és előre látható módon rendszeres jelleggel vagy időszakonként visszatérően felmerülnek (például irodaszerek). Ezeknek a beszerzési igényeknek a közös jellemzője, hogy rendszeresen, minden évben felmerülnek, és az ajánlatkérő folyamatos működésének biztosítása érdekében az ellátásukra vonatkozó szerződéseket az ajánlatkérőnek minden évben újra meg kell

kötnie. E beszerzések esetében az uniós közbeszerzési irányelvek – és ennek megfelelően a Kbt. – speciális szabályokat adnak, és a becsült értéket éves szinten rendelik meghatározni. Ilyen esetekben akkor is a Kbt. 17. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja szerint meghatározott egy éves értéket kell figyelembe venni, ha az adott szerződés időtartama nem haladja meg az egy évet. A Kbt. 17. § (2) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazása közül az ajánlatkérő a beszerzési igénye függvényében választhat. Ez a szabály nem zárja ki, hogy egyedileg lehessen árukat vagy szolgáltatásokat beszerezni, amennyiben a rendszeres beszerzésektől eltérően nem előre tervezhető módon merül fel egy elkülönített beszerzési igény, amely nem képez a korábbi beszerzéssel műszaki-gazdasági funkcionális egységet. Példaként említhető, ha egy intézmény minden évben előre tervezett módon nagy összegben rendel könyveket könyvtára számára, az éves megrendelések értéke nem bontható szét. Amennyiben azonban az előre tervezett éves beszerzésektől függetlenül merül fel, hogy adott alkalomra (például egy konferenciára) kisebb értékben könyvet vásárolnának, arra már nem alkalmazandóak az azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk rendszeres beszerzésére vonatkozó becsült érték számítási szabályok, hanem a Kbt. 19. § (3) bekezdése alkalmazandó és a beszerzés értéke önállóan határozandó meg, tekintettel a beszerzések funkcionális egységének hiányára.

Az állásfoglalás kérdésben foglaltak szerint az ajánlatkérő az alapvető működés körében (felsőoktatás) a mindennapi irodai munkavégzéshez rendszeresen szerez be irodaszereket, emellett a hallgatói élethez szükséges irodaszereket is be kíván szerezni abból a célból, hogy azokat az általa üzemeltetett ajándékboltban tovább értékesítse.

A fenti információkat figyelembe véve rögzíthető, hogy az ajánlatkérő mindkét esetben azonos árukat, azaz irodaszereket szerezne be. A rendelkezésre álló információk alapján a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint arra lehet következtetni továbbá, hogy – az értékesítés természetére, így különösen a kínálat folyamatos biztosításának, valamint az árukészlet feltöltésének szükségességére való tekintettel – a hallgatók számára az ajánlatkérő által üzemeltetett ajándékboltban eladni kívánt irodaszerek beszerzésére is vélhetően rendszeres jelleggel, vagy időszakonként visszatérően kerülne sor, azaz ezen irodaszerek beszerzése nem

kezelhető olyan elkülönített, nem előre tervezhető módon felmerülő beszerzési igényként, amely indokolná kizárólag ezen igény becsült értékének önálló módon történő meghatározását.

Fentiekből adódóan a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az állásfoglalás kérés szerinti esetben fennállhat a részekre bontás tilalma az irodaszerek vonatkozásában, ugyanakkor végsősoron az eset összes körülményét figyelembe véve és mérlegelve az ajánlatkérőnek szükséges ebben a kérdésben döntést hoznia.

13. kérdés

A Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszerbe tartozó tevékenységekről, valamint az Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszerről szóló 707/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Üvegkapurendelet) 1. § (1) bekezdésére figyelemmel, amennyiben az ajánlatkérő adott építési beruházás megvalósítására irányuló közbeszerzési eljárásának becsült értéke önmagában nem, csak a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdésében foglaltak szerinti egybeszámításra tekintettel éri el a nettó 700 millió forint értéket, a közbeszerzési eljárás az Üvegkapurendelet hatálya alá tartozik-e, és az ajánlatkérő az Üvegkapu rendszer és eszközei kötelező igénybevételére kötelezett-e?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint ebben az esetben az építőipari kivitelezési tevékenység és a kapcsolódó tevékenységek nem tartoznak a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Az Üvegkapurendelet 1. §-a az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) hatálya alá tartozó valamennyi, a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított, 700 000 000 forintot elérő vagy meghaladó becsült értékű, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti építőipari kivitelezési tevékenység – ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is – a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe tartozik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység csak az Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszerben (a továbbiakban: Üvegkapu) történő regisztrációval és

az Üvegkapu eszközeinek az Étv.-ben, valamint az e rendeletben foglaltak szerinti használatával végezhető.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott becsült érték alatt az Étv. szerinti építőipari kivitelezési tevékenységre – ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is – irányuló, konkrét beszerzési igény kielégítésére szolgáló visszterhes szerződések önmagában vett értéke értendő, akkor is, ha az keretmegállapodás vagy más keretjellelű szerződés alapján, vagy dinamikus beszerzési rendszer alkalmazásával jön létre. E rendelet alkalmazásában visszterhes szerződésnek minősül a konkrét beszerzési igény kielégítésére szolgáló megrendelés is.”

Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdése leszögezi, hogy a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe csak az az építőipari kivitelezési tevékenység vagy kapcsolódó tevékenység tartozik, amelynek a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdése nélkül számított becsült értéke eléri a 700 millió forintot. Ezt erősíti az Üvegkapurendelet 1. § (3) bekezdése is, amely a szerződések értékének önálló számítását még a keretmegállapodáson vagy más keretjellelű szerződésen, vagy dinamikus beszerzési rendszeren belüli, konkrét beszerzési igény kielégítésére szolgáló visszterhes szerződések esetén is lehetővé teszi.

14. kérdés

Milyen tevékenységek tartozhatnak az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdése szerinti „kapcsolódó tevékenység” körébe?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint az építőipari kivitelezési tevékenységre irányuló szerződés keretében végzett valamennyi egyéb tevékenység „kapcsolódó tevékenységnek” minősül.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) hatálya alá tartozó valamennyi, a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított, 700 000 000 forintot elérő vagy meghaladó becsült értékű, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti építőipari kivitelezési tevékenység – ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is – a

Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe tartozik.”

Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdésének a szóhasználatára szerint olyan építőipari kivitelezési tevékenységről van szó, amely egyúttal a Kbt. hatálya alá tartozó építési beruházásnak is minősül. Az építőipari kivitelezési tevékenységről a Kbt. nem tartalmaz fogalom meghatározást. Az Étv. szerinti építőipari kivitelezési tevékenység nem szinonimája a Kbt. 8. § (3) bekezdésében szereplő építési beruházásnak, ez a kifejezés annál szűkebb fogalmat jelöl. Tehát nem minden a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított, 700 000 000 forintot elérő vagy meghaladó becsült értékű építési beruházás tartozik a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe, hanem közülük csak azok, amelyek az Étv. szerinti építőipari kivitelezési tevékenységnek minősülnek. Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdésében szereplő hivatkozásnak megfelelően az Étv. 39. § (1) bekezdése tartalmazza az építőipari kivitelezési tevékenység fogalmát:

„Az építőipari kivitelezési tevékenység az építési beruházás megvalósítása keretében végzett építési tevékenységek összessége.”

Az építési tevékenység definícióját pedig az Étv. 2. § 36. pontja határozza meg:

„Építési tevékenység: építmény, építményrész, épület-együttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szereplési vagy bontási munka végzése.”

Ennél a Kbt. 8. § (3) bekezdése tágabb tevékenységi kört ölel fel.

A „kapcsolódó tevékenységek” körének meghatározásakor a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszerrel kapcsolatos jogalkotói szándékot kell figyelembe venni, mely szerint egy műszakilag jól körülhatárolható építkezéshez kell kötődnie a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer, illetve az Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszer (a továbbiakban: Üvegkapu) alkalmazásának. Tehát egyrészt a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdés alkalmazásának mellőzésével csak az éppen adott szerződésre szűkül le az Üvegkapu alkalmazásának vizsgálata, ugyanakkor az is a jogalkotói cél, hogy az adott szerződés szerint végzendő, műszakilag jól körülhatá-

rolható építkezés teljes egészében az Üvegkapu alkalmazásával történjen. Tehát ha egy szerződés keretében építőipari kivitelezési tevékenységet végeznek, és a szerződés értéke eléri vagy meghaladja a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdés alkalmazása nélkül a 700 millió forintot, akkor ugyanezen szerződés keretében végzett, építőipari kivitelezési tevékenységnek nem minősülő, de annak megvalósításához közvetlenül szükséges tevékenységek minősülnek „kapcsolódó tevékenységnek”, és az ezt végző személyek tekintetében is kötelező az Üvegkapu alkalmazása.

15. kérdés

Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdése szerinti „kapcsolódó tevékenységek” egységet képeznek-e az egyedi szerződések értékével vagy kizárólag azért került ez a fordulat a jogszabály szövegébe, hogy amennyiben az építőipari kivitelezési tevékenységre kötött szerződés egyéb kiegészítő szolgáltatást is tartalmaz, ez ne változtassa meg az egyedi szerződések értékét?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint ilyen esetben az építőipari kivitelezési tevékenység és az ehhez kapcsolódó tevékenységek együttes értékét kell figyelembe venni annak a kérdésnek az eldöntése érdekében, hogy az adott tevékenység a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszer alkalmazási körébe tartozik-e vagy sem.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

Az Üvegkapurendelet 1. § (1) bekezdése szerint építőipari kivitelezési tevékenységről és az ehhez kapcsolódó tevékenységről van szó. Az Üvegkapuhoz kapcsolódó jogalkotói koncepció szerint az Üvegkaput a közbeszerzés útján megvalósuló, nagyobb volumenű építési tevékenységekre kell alkalmazni.

Az Üvegkapurendelet 1. § (3) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„Az (1) bekezdésben meghatározott becsült érték alatt az Étv. szerinti építőipari kivitelezési tevékenységre – ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is – irányuló, konkrét beszerzési igény kielégítésére szolgáló visszatérő szerződések önmagában vett értéke értendő, akkor is, ha az keretmegállapodás vagy más keretjellelű szerződés alapján, vagy dinamikus beszerzési rendszer alkalmazásával jön létre. E rendelet alkalmazásában

visszterhes szerződésnek minősül a konkrét beszerzési igény kielégítésére szolgáló megrendelés is.”

A fenti jogszabályhelyből az következik, hogy az Üvegkapu alkalmazásának kötelezettsége arra az esetkörre vonatkozik, amikor az adott közbeszerzés tárgya egy műszakilag jól körülhatárolható építkezés, és nem arra, amikor az ajánlatkérő által megrendelni kívánt építési beruházásokat heterogén, jellegükben és adott esetben földrajzilag is elkülönülő építési munkák összessége képezi, illetve azokra sem, amelyeket pusztán az a tény köt össze, hogy egyazon keretmegállapodás, keretszerződés vagy dinamikus beszerzési rendszer keretében szereznek be. Ez, kiegészítve az Üvegkapurendelet 1. § (3) bekezdésének azzal a rendelkezésével, miszerint a közbeszerzés értékét a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdésének alkalmazása nélkül kell számítani, azt jelenti, hogy az Üvegkapu alkalmazási köre egy műszakilag, fizikailag, földrajzilag jól körülhatárolható építkezés esetében vizsgálendő. A kapcsolódó tevékenységek értékéről is ezen szemlélettel tehető megállapítás: amennyiben az építési kivitelezési tevékenység és a kapcsolódó tevékenységek együttesen egy műszakilag, fizikailag, földrajzilag jól körülhatárolható építkezéshez kapcsolódnak, és együttesen számítva az értékük a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdésének alkalmazása nélkül eléri a 700 millió forintot, akkor az Üvegkaput a nyertes ajánlattevőként szerződő félnek alkalmaznia kell, függetlenül az építőipari kivitelezési tevékenység és a kapcsolódó tevékenység egymáshoz viszonyított arányától és attól, hogy az építőipari kivitelezési tevékenység értéke önmagában eléri-e a 700 millió forintot.

16. kérdés

A közétkeztetés feltételrendszere 2021. ősze óta jelentős mértékben megváltozott, a változásokat pedig az orosz-ukrán háború még inkább felgyorsította. Számos élelmiszer-alapanyag és energiahordozó ára is jelentősen növekedett és ellátási nehézségek is jelentkeztek. Folyamatban lévő, azaz megindított közbeszerzési eljárás esetén, amennyiben még nem járt le a részvételi/ajánlattételi határidő, akkor az ajánlatkérőnek van-e lehetősége a fenti indokokra tekintettel a közbeszerzési dokumentumok módosítására (felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása, ajánlattételi/részvételi határidő módosítása, eljárást megindító felhívás visszavonása), különös tekintettel a Kbt. 55. § (6) bekezdésében foglaltakra?

A Közbeszerzési Hatóság válasza

Álláspontunk szerint az, hogy a módosítás a Kbt. 55. § (6) bekezdése szerinti korlátok között marad-e vagy sem, közvetlenül nem a módosítás indokától, hanem a módosítás tartalmától függ, tehát attól, hogy az ajánlatkérő milyen tartalmat mire kíván módosítani.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása

A Kbt. 55. § (6) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása nem eredményezheti a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire vonatkozó feltételek olyan jelentőségű módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban tudnak-e részvételre jelentkezni vagy ajánlatot tenni, vagy a változást figyelembe véve az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelményeket úgy kellett volna meghatároznia, hogy az eljárásban több gazdasági szereplő is részt vehetett volna.”

Amennyiben a közbeszerzés megnövekedett értéke következtében az ajánlatkérő például arányosan szigorítani kívánja az alkalmassági feltételeket, akkor az a Kbt. 55. § (6) bekezdésébe ütközne. Az sem megengedhető, hogy az eredetileg nemzeti eljárásrendben megindított közbeszerzés értéke olyan mértékben növekedne, amelynek következtében az uniós értékhatárt meghaladná. Az sem felelhet meg a Kbt. 55. § (6) bekezdésének, ha az ajánlatkérő egy, az alapanyagárak és egyéb költségek növekedését követő árfelülvizsgálati mechanizmust kívánna utólag a szerződéses feltételek közé illeszteni. Egy ilyen előírás ugyanis – különösen a fenti kérdésben vázolt körülmények között – nagy valószínűséggel alapvetően befolyásolná a gazdasági szereplők azon döntését, hogy tudnak-e ajánlatot tenni vagy részvételre jelentkezni. Ha a piacon az áremelkedés, költségnövekedés folyamatos és előreláthatóan továbbra is nagy mértékű, akkor egy árfelülvizsgálati mechanizmus szerepeltetése a szerződésben nagyban képes növelni a gazdasági szereplők ajánlattételi hajlandóságát, mivel egy ilyen intézkedés érdemben csökkenti az őket terhelő piaci kockázatokat. Ezekben az esetekben az eljárást megindító felhívás módosítása nem

megengedett, és az ajánlatkérőnek célszerű azt visszavonni és új eljárást indítani.

A felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok, valamint az ajánlat és a részvételi jelentkezés módosításáról szóló szabályokat a Kbt. 55. §-a tartalmazza. Ezek között a szabályok között nem található olyan, amely a módosítással összefüggésben bármilyen indokolási kötelezettséget írna elő az ajánlatkérő számára, és nem állapít meg olyan indokot, amely alapján a módosítás elfogadhatatlan lenne. Ennélfogva az ajánlatkérő bármely okból módosíthatja a felhívást és az egyéb közbe-

szerzési dokumentumokat.

A Kbt. 55. § (6) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatosan a Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet a Közbeszerzési Hatóság, a Miniszterelnökség, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, a Gazdasági Versenyhivatal, valamint az Állami Számvevőszék Szakmai Egyeztető Fóruma által kibocsátott segédanyagra: https://kozbeszerzes.hu/media/documents/%C3%81tdolgozott_Seg%C3%A9danyag_55._6_egys%C3%A9ges_szerkezetben.pdf